

FOMENT

Portaveu oficial en les comarques tarragonines, del partit d'Unió Federal Nacionalista Republicana

ANY VII.

REUS, dissapte 7 de Desembre de 1912

Núm. 286

GRAN HOTEL DE LONDRES

ESTABLIMENT DE PRIMER ORDRE
LUXOSOS HABITACIONS
QUARTO DE BANY I DUTXA

AGUSTI CASANOVAS
Cotxes a tots los trens — Plassa de Prim - REUS — Telefon núm. 29

SALO DE LECTURA, PIANO Y VISITES
SERVEY DE GRAN LLUIMENT
— PERA BANQUETS

MUNDIAL PALACE

COBERTS DESDE 3'50.--RESTAURANT INSTALAT FRENTE AL MONUMENT DE COLON.-TELEFON 76.--BARCELONA

Tots los dies de 12 a 3 concerts.--Los divendres plat del dia sopa BOUILLEBAISSE. Dissapte menú corrent y vegetariá.--Gran menjador pera 500 comensals.--Espléndida iluminació.--Servey esmerat.--Cuyna selecta.--Perruqueria y banys.

L'afer sorollós de les aigües CONTRA'L PROJECTE CABALLÉ

Les entitats econòmiques van a donar la batalla al projecte secundades pel poble en massa.

Dictamen edificant que es la base de la sollicitud de l'excepció de subasta.

La enèrgica actitud de les entitats econòmiques de Reus davant de les procacitats dels patrocinadors del desgraciat projecte Caballé, ha produït excelent impressió en totes les esferes de la nostra societat.

Fins ara ha existit una corrent d'opinió, però en estat d'estancament; faltava únicament que uns elements cuidessin de canalitzar-la per convertir-la en una forsa avassalladora y aquestos elements han sorgit.

Les veritables forses directores, aquells homes que representen la vida mateixa de la nostra població, los promotors de la nostra riquesa comercial y industrial, lo que en ressaltat son les forses vives d'un poble, han sacudit la seva apatia y generosament han ocupat lo lloc que los hi correspon en aquesta batalla comensada per la democracia reusenca per a barrar lo pas als intrusos forasters que volen realisar un negoci a costa dels sagrats interessos de la nostra ciutat volguda.

Aquell sant esperit patrotic, aquell llegendari amor a Reus que abans arribava al heroisme y que havia esdevingut platonic, sorgeix avuy ab la forsa avassalladora de les grans passions com auguri de futures gestes en profit de aquest Reus resignadament aplastat sota'l pes feixenc d'una politica sense ideals y sense bellesa, d'una politica grollera y mesquina, d'una politica que té per símbol la nómina de l'empleat y l'orgullosa ambició del pedant; d'una politica representada per homes que si tinguessin consciencia del dany que causen a la població, enitarien a somarse a les files anònimes dels dirigits.

Si's patrocinadors del projecte Caballé haguessin cercat lo triomf d'una manera lleal, sincera; haguessin esgrimit honestament les armes de la legalitat, a bon segur que no s'hauria oposat al seu avens aquesta muralla formidable de la voluntat de tot un poble que se sent indignat al veure combatut ab procediments innobles.

Les habilitats posades en joc pels patrocinadors del projecte de monopoli, han tingut la imponderable virtut de

posar de manifest tot lo baix fons de aquest monstruós afer, han revelat ab eloqüencia maravellosa lo pregon interès que deu tancar per algún la realisació del projecte quan per aconseguirho s'arriba a presentar un certificat tan original com lo firmat pel senyors Caselles y Almera, per a demostrar que no hi ha altre possessor d'aigües a la rodalia, que'l senyor Caballé y Goyeneche.

Es inconcebible l'atreuiment de presentar una certificació com la que aludim, perquè constitueix una ofensa per al poble. Es que creuen los senyors Caselles y Almera que Reus es un poble d'estúpits ignorants? Es que creuen que Reus es un poble mancat de les més elementals dots de dignitat? Donos s'han equivocat y la prova del seu equivoc la trobaran en la protesta irada de totes les consciencies que's rebelen contra la frescura que demostra'l text del certificat de referencia que tenim lo gust y la satisfacció de reproduir literalment en la present edició, per que'ls ciutadans que no'l coneixin puguin calcular lo que hi deu haver al fondo d'aquesta qüestió quan s'arriba a l'afirmació d'extremes que'l llegidor més ignorant de les coses de Reus y de la nostra comarca podrà dir si son certes.

Avuy publiquem lo dictamen sense comentaris, que per altra part no son precisos perquè ja'ls farán los lectors pel seu propi compte. Per a comentar-lo volem esperar uns dies que'ns son indispensables per a determinar ben bé la responsabilitat moral dels firmants del certificat.

Davant d'aquest document que transcrivim en altre lloc, y de la manera especial com s'ha tramitat l'expedient, segons les irregularitats que hem tingut ocasió de senyalar en anteriors articles, tan sols un poble casellí podria comportar la barba y soportar la explotació ab que se'l vol flagellá, y com que Reus no n'es de masell, com que'ls nostres vehins serven lo callu del ver patriotisme, agotada ja la paciència se aixequen ab ardidesa per a pregonar als quatre vents que no toleraran l'ilegal-

tate, que no transigiran may ab los intrusos forasters que sense consideracions de cap mena venen a negociar ab la bondat y bonhomia de la nostra gent y que pesi a qui pesi no's realisarà'l projecte de monopoli del servey d'aigües que persegueix don Joan Caballé y Goyeneche.

Aixó ho dirá'l poble de Reus per boca dels seus lligítims representants, demà diumenge al delegat del Poder Central en nostres comarques.

Les més preeminents personalitats del comerç y de la industria, los representants de totes les forses vives de la població y totes las minories del nostre Ajuntament sense distinció de partits, acudirán lo proper diumenge al matí davant del senyor Governador civil de la provincia per a exposarli la més enèrgica protesta per les tortuositats que s'observen en la gestió d'aquest tenebrós afer, a fi de que les trasladi als seus superiors junt ab lo clam respectuos del nostre poble que no vol, que no tolera que'ls seus interessos siguin despoticament lesionats.

Si hi hagués medi, tot lo poble deuria acudir en manifestació civica davant dels Poders públics, pero no essent aixó possible, s'ha de fer una imponent declaració de la nostra voluntat davant del governador, autoritat delegada a la nostra provincia y per a l'eficacia de la mateixa es de gran conveniencia que acompanyin als comissionats que vagin a Tarragona, lo major número possible de ciutadans, y tots los qui no puguin anar a la ciutat vehina lo proper diumenge al matí, deuen acudir a l'estació del Nort a l'hora d'arribada del tren, a la una del mitgdia, per a testimoniar ab la seva presencia l'adhesió més entusiasta a l'iniciativa presa per les entitats econòmiques.

Si tots los ciutadans fan un petit sacrifici per a patentisar la seva voluntat sobirana, totes les influencies, totes les males arts dels politics que exploten lo càrreg representatiu que ostenten en benefici propi, resultaran estérils.

FOMENT recomana a tot los ciutadans contraris al monopoli del servey d'ai-

gües, que acadeixin lo proper diumenge a Tarragona per acompanyar als comissionats de les entitats econòmiques y minories de l'Ajuntament o a l'estació del Nort a la una del mitgdia per a tributarli una carinyosa arribada que repercuteixi arreu de la nostra terra en penyor de que aquí hi ha un poble viu que sab ferse respectar la seva voluntat.

Hensaquí lo famós dictamen que aludim en les anteriors ratilles:

«La comarca de Reus está emplazada en una suave depresión del titulado campo de Tarragona, situada entre los montes de Albiol, que están a unos diez kilómetros al N. de la misma y la preeminencia de «Coll Blanco», situada a unos seis kilómetros al S. que la separa del término de Tarragona.

La topografía, lejos de acusar caudalosos manantiales, revela al hombre científico la existencia solamente de manantiales locales, pobres y someros, puesto que no otra cosa permiten la disposición estratigráfica y la constitución física de esta rodalia.

Así es que si recorremos los alrededores de la población con fines hidrológicos, aunque nos alarguemos a doce kilómetros de la misma, no damos con otros manantiales vistos y alumbrados que merezcan la atención, que los siguientes:

Primero. «Mina de Maspujols a Monterols», que nace al N. de Reus, en la Riera de aquel nombre, a 2.500 metros del pueblo de Aleixar, y que, pasando al frente del pueblo de Maspujols, es conducida a la ciudad para los servicios domésticos.

Segundo. «Mina de Almoister o de las Fontes», que nace tambien en la región N. de la misma, a 6.000 metros de Almoister y, atravesando de N. a S. este pueblo, es conducida, por debajo del Cementerio del mismo, a la ciudad, con los fines antes dichos. A ésta, al dejar el pueblo, se le unen dos brazos de mina llamados del «Picarany» y «Vidaleta», aunque poco su caudal.

Tercero. «Mina de Aigua nova», que naciendo al N. E. de Reus, atraviesa la ciudad, siguiendo las ramblas de Miró y Massini, y se destina, exclusivamente, al lavadero público del camino de Tarragona.

Cuarto. «Mina de San Juan», que nace al O. de Reus, en las inmediaciones del Manicomio, con destino exclusivo al Matadero público.

Quinto. «Mina de Vellet», que tiene su origen en el centro de la plaza de Prim, y conducida por las calles de Arrabal alto de Jesús, Navea, Arrabal de Robaster y Batán, se emplea exclusivamente en el riego.

Sexto. «Mina de la Font Vella», que nace en las cercanías de la Casa de

Caridad, paseo de Mata, y corre por las calles de Castelar, Llovera, Monterols, Mayor, Huerta y Batán. De ésta, el Ayuntamiento tiene solo el uso de abreviar, beber y lavar, destinándose el resto al riego de las fincas de las casas Miró, Font y Aixemús.

El caudal de estas minas es diverso, siendo, el de las dos primeras, mucho mayor que el de las otras, sin que por ello sea muy grande el de aquellas.

Efectivamente, según los aforos que se llevan hechos, el de la de Monterols es, actualmente, de 15 litros por segundo; el de la de Almoister de 4 litros; el de Aigua Nova, de 14; el de la de San Juan, de 15; el de la de Vellet, de 15, y el de la Font Vella, de 2 litros.

El caudal de la primera mina, desde Noviembre de 1911 a Enero de 1912, ha sido de 27 litros, el de la segunda, de 8 litros, y el de las restantes minas, a poca diferencia como en la actualidad.

Durante el verano último de 1911, la de Monterols dió un mínimo de siete décimas y media de litro, y la de Almoister, 5'01 litros.

Estos son los únicos manantiales de que actualmente se surte el vecindario de la ciudad, captados unos a pocos kilómetros al N. de la misma y otros dentro su casco y contornos.

Acosado el Municipio por la necesidad, cada día más imperiosa de aumentar el caudal acuoso, a fin de atender debidamente a los servicios y necesidades del vecindario, en especial durante el verano, hace años que se preocupa del vital problema hidrológico, y no ha podido, hasta el presente, resolverlo, porque dentro la rodalia de la población, no hay otros manantiales vistos o que merezcan ser alumbrados con destino a la misma que los enumerados, que, como vemos, distan mucho de dar los dos mil metros cúbicos diarios. Y no solo no los hay en las cercanías de la ciudad, sino tampoco en la rodalia de doce y más kilómetros de ella, puesto que la disposición y constitución geognóstica de la misma, no favorece, en manera alguna, la existencia de abundosos manantiales de aguas potables en toda ella.

Por tanto, podemos afirmar, de una manera absoluta, que a doce kilómetros alrededor de Reus no existe otro caudal de agua potable, vista y alumbrada en la cantidad constante de unos dos mil metros cúbicos diarios, bien suficientes para las necesidades de la población, que el del «Mas Caballé», situado al E. de la misma, a poca distancia de «Coll Blanco».

Barcelona 15 de Marzo de 1911.—Jaime Almera, Pbro.

Conforme con el presente dictamen, que hago mio en todas sus partes.

Reus 16 de Marzo de 1912.—Pedro Caselles Tarrats, Arquitecto.»

¿No voleu patir NEURALGIES, MIGRANYES, MAL DE CAIXAL?

Preneu un sello de Migrol Casadevante. Té una acció més rápida y durable que qualsevol altre específic y está constituít per productes que no son nocius a la salut.

Se ven a la **Farmacia Serra** Arraval de Santa Agna, núm. 80; y **Farmacia Nova** de N. Batalla - Portal Jesús
REUS

Temporada d'hivern

Sastreria **F. Queralt**
REUS

Controlers. 35.

Temporada d'hivern

Immens assortit de trajos y abrics. Preus inverosímils

UBARRA Y C. Stat. en Cmta. **SEVILLA**

LINIA REGULAR DE GRANS VAPORS

Tots los dijous sortida fixa del port de Tarragona pera Valencia, Alacant, Cartagena, Almeria, Málaga, Cádiz (admetent càrrega pera Ayamonte y Isla Cristina, Huelva, Sevilla, Vigo, Villagarcia-Carril Corunya, Ferrol, Avilés, Santander, Bilbao, Pasajes y San Sebastián. — Servey rapit eventual pera Galicia y Nort d'Espanya ab escales a Valencia, Alacant, Málaga, Sevilla, Vigo, Corunya, Santander y Bilbao, emplant solsament 14 dies en lo viatge. — S'expedeix conaixement directe pera Larca y Sant Esteva Pravia ab transport al vapor "Luarca núm. 3.", y pera Dunerque als vapors de la Companyia Francesa "Dennis y d'Anzin".

Viatges extraordinaris a Palma de Mallorca

Unich servey fixe y setmanal pera Cette y Marsella tots los divendres

PROXIMES SORTIDES

Pera la Costa d'Espanya

Pera Cette y Marsella

Desembre 5	Vapor Cabo San Martín	Desembre 6	Vapor Cabo San Vicente
" 12	" Creux	" 13	" Oropesa
" 19	" San Vicente	" 20	" Corona
" 26	" Oropesa	" 27	" Toriñana
Janer 3	" Toriñana	Janer 4	" San Antonio

Pera més informes, al consignatari a Tarragona: En MARIAN PERE, Real, núm. 32. - Telefon núm. 45

¡Alerta tot lo món!

Polvo regenerador pera fer pondre 3.000 ous al any ab sols deu gallines! 3.000 ous!

Primer y únich a Espanya (Patent per 20 anys).—Descobriment marvellós.—Resultats sorprenents. — Ponen tots los dies y en totes les estacions de l'any, fins en lo temps més crú de l'hivern: nombrosos testimonis.

Gasto insignificant.— Demanéu follet explicatori. Demanéu sempre la marca 2 GALLINES NEGRAS, ab firma de l'autor: Dr. Donato Aranje.

AGENT A **JOAQUÍN FAU** Mallorca, 184, CATALUNYA: BARCELONA

Agent dipositari a Reus y sa comarca: **AUGUST PADRÓS FÀ-BREGAS**, Arraval de Robuster, 20.

— De vendr en totes les bones droguerías —

Les manufactures alemanyes al preu de cost + 10%

Especialitat en

Relotges de tota classe	
joyeria y plateria	
máquines pera retratar	(desde 25 pessetes)
cinematógrafos	(desde 50 pessetes)
máquines pera cosir	(desde 75 pessetes)
" " escriure	(desde 100 pessetes)
bicicletes	(desde 75 pessetes)
motocicletes	(desde 300 pessetes)
automóvils	(desde 3000 pessetes)
armes de tota classe	
binocles y lentes d'última moda	
mobles de tota classe	
confeció pera senyora y home	

posantse en compte lo preu original que costa. Le benefici de la casa consisteix únicament en 10 % que s'aumenten lo preu de cost mencionat.

per exemple: no A. F. 20 relotge d'or pera senyora preu de cost pessetes 22,50 més 10 % » 2,50

preu de venda Ptes. 25,—

Molt bones referencies de tota classe de públic espanyol com de senyors capellans, metges, militars, comersos de tota mena, etc., etc.

En tots los rams esmentats hi ha constantment objectes usats que per qualsevol motiu se venen a preus excepcionals. Una llista mensual de tals ocasions s'envia a qui la desitgi.

Demáninse ofertes (inclóint lo segell pera la contestació) a la casa

Arnold Feuer
Berlín-Charlottenburg
Gervinusstrase, 24

Los respectius catálogos ab dibuixos y preus se remeten contra envió de 1 pesseta en segells de correu que lo fer una demanda se dedueix de l'import. Indiquis l'article que's desitgi.

Nota: Cartes pera Alemanya costen 25 céntims. No's poden admetre les cartes insuficientment franquejades.

S'ADMETEN REPRESENTANTS SERIOS